

**Vun frieher un heit for Bensmer Leit
Bergsträßer Anzeigebblatt 25.02.1950**

Es Lääwe

For uns Mensche isses Lääwe die aißerlich Form vun unserm ärdische Doosoi. Die Form is je noachde Umschdennd un noachde Qischdellung vun jeerem Aanzälne ganz veschiere. Dann im allgemaane hots joo jeerer sälschd inde Hand, soi Lääwe sou oizerichde, wieers for guut helt un wiesem gefellt. Awwer in dem Punkt gäihn die Maanunge schun ausenanner. Die aane hoaltes Lääwe fore Jammerdaal, fore Priefung un fore Doichgangsschdatzion zueme iwwerärdische Doosoi. Se vezichde uff jeerem Genuß un ziehn sich aus dem Läärm un dem Gedruuwel vum Alldoa zerick in die Aasamkeit. Die annern degäje hoaltes Lääwe foren grouße Juchsplatz, wuumer sich ausdouwe kann, wuumer sich vun aam Vegniege ins annern schdärzt, bis mer vor laurer Vegniege kaa Vegniege mäih am Lääwe hot, Es Enn vum Lied? —

Dezwische schdäihn die annern, daals inde Sunn, daals im Schääre, daals im Druggne, daals im Rääje, daals mädde in ehrer Blied, daals im Vewälke, die Zefreerene un die Unzufreerene, die Krischer un die Schdille, die Bescheirene un die Houchnääsige, die Iwwergescheire un die Dummeidel, die Schaffer un die Faubelz, die — no, ich braudise joo net all uffzezähle, es kenntse jeerer — korz all die, wuu mer als soi liewe Mitmenschde betroachde soll. Freilich sinnse net all sou lieb, als wiese soi kennte. Im Gäjedaal. Je mäinder mer sich mirren oabgibt, däsdoos gräißer is oft die Endeischung. Doo girreres drunner die jeeri Geläjenheit benutze, um em annern es Baa ze schdelle. Mim schoiheiligste Gesicht vunde Wält machese ehre Neechschde es Lääwe sou sauer wie meeglich. Die Neechschdelieb schdäiht for sou Sorte nor uffem Babier. Wannse annern runnerreiße orrer im driewe fische kenne, fiehlese sich sou räächd in ehre Element.

Wie kennt doch alles sou ganz annersd soi, wann die Mensche oisähe deede, dass sou net weierkumme. Uufreere un Foindschaft hot noch niemools zu woas guurem gefiehr. Wies sou im klaane is, sou isses aa im Grouße. Wann sich die Velker mool driwwer aanig wärn kennde, daß däs Gäld, däs wuuse uffwenne misse, um sich im Fall vuneme Krieg gäje ehr liewe Noachbarn zu wäijern, besser doodefoor ougewend weer, die veele uubewohnte Landfläche uffde Aerd urbaar ze mache, dann hette alle Mensche Platz uffde Wält. Se braichte net mäih sou hassadig ze soi un kennte lääwe un lääwe losse.

Ausgerächend an Faßnaochd, wuu sich de Mensch am närrischste schdellt, schointer dem Ideaalzuuschdann am neechschde ze kumme. Doo is aa Fraad, aa Aanigkeit, aa Vesehnlichkeit un Freundschaft. Es is awwer nor en korze Traam. Mim Aschermittwoch is alles vebei. Doo zeigt sich de Mensch wirrer wieer wäiklich is uns Lääwe nimmt soine oalde Gang. Aa schäines hot joo die Faßnaochd. Mer kann de Mensche en Schbiggel vorhoalte unnen mool richdig die Maanung soae, ohne dasses iwwel nemme kenne. Sou häwwichs däs Joahr aa gehoalte, indem daß ich es Lääwe mool als Bidderedner zum Gäjeschdann vunerer klaane Betrachtung gemoachd häbb. Dasse äbbes nitzt glaawich net, awwer ich glaab, dass

wärt is, dee Allgemaahheit zuugänglich gemoacht ze wärre. Velleicht besinnt sich doch aaner orrer de anner un ziegt soi Lehr draus.

Es Lääwe is e grouß Ziaarer! —
Nix annerschd, wie e Hinkelslaarer,
Sou korz wie die un voller Dräck! —
Es Lääwe hot for sich soin Zwäck! —
Es Lääwe is joo nor en Traam! —
Es Lääwe gleicht em Ebbelbaam,
Wuu aam, wann schdaik där is un groouß,
Die Ebbel falle in de Schouß!
Es is vum Doud es Gäindaal! —

Es is joo nor e Jammerdaal! —
De Iwwergang zu häichrem Ziel!
Es Lääwe isse Kaffeemieh;
Mer leierte se soulang, als bis
Se schließlich ausgeleiert is! —
En Kampf ums Doosoi, weirer nix! —
Sou houhl als wie e Hollerbix! —
Es is de gräischde Schatz! —
Im Grunn genumme for die Katz! —
E Narrnhaus un e Affehaus! --
Fors Oalder en Erinnerungsschdrauß! —
Es is — ich waaß net, was noch mäih,
Daals gaschdig leirer un daals schäi! —

Ich loß däs ruhig alles gälde
Un will doo net zum Wort mich mälde.
Die annern solle sich drumm haawe!
Ich loß doo jeerem gäärn soin Glaawe!

E annri Froag is die gewiß,
For woas däs Lääwe net groad is:

Es is net doo, um nor ze schaffe,
Net doo fors Gäld zesammeraffe.
Net doo, sich nor ze amesiern
Un annern net ze äschdemiern!
Net doo for Faulbelz un for Krischer,
For Duggel un Imdriewefischer,
For Leit net, wuu sou haamlich wiehle,
Un sich im Schlambes wuhl dann fiehle.
For Kunne net, wuu kaam woas gunne,
Net aamool gugge aa noach unne,
Wuu immer nor sich sälwert kenne,
Wuu iwwer annern Leit nor schenne,
Sich iwwer däs un säll beschweern,

Schdatt vor de aijene Deer ze kehrn.
Es is net doo for Schniffeelnoose,
Aa net, um Driebsoal nor ze bloase!
Aa net, um duschuur rumzelumbe
Un annern Leit dann ouzebumbe!
Zum Uffschdorn net un net zum rezze,
Um gäjeseitig uffzehetze.
Soin Noachber schääl nor ouzegugge
Noach Oart vun richdge Mamelugge!
Aa net for Rachgier un for Neid,
For Uuvesehnlichkeit un Schreit
Un sunschd aa net for annern Sache,
Wuu aam es Lääwe sauer mache. — —

Ach, weer doch däs e grouß Maleer,
Wann doofoor nor es Lääwe weer! —

Groad sou wie heit mißts immer soi!
Aa Aanigkeit, aan Sunneschoi,
Aa Freundschaft un aa Harmonie,
Aa Lieb un Härzenssybathie,
Aa Frehlichkeit un aan Humoor,
Aa Seeligkeit schdatt dem Rumoor
Doodrou, daß veel doo is veknullt,
Sinn nor die Mensche sälwert schuld!
Se denke net drou, daß ehr Glick
Doch dauerd nor en Ageeblick,
Un daß ball alles is vebei
Trotz Balgerei und Heichelei! — —
Simmer mool doud, ob oam, ob reich,
Dann sinmmer allminanner gleich. — —

Neilich bin ich uffm Käichhouf an drei Grääwer vebeikumme. Doo drunner häwwe drei oalde Bensmer geläje, die wuu ze Lääbzeire sich schbinnefoind woarn. Ach, häwwich gedenkt, wie gäärn deet ehr drei eich vesehne unen Schkaad minanner klobbe, wann eich die Meeglichkeit gäwwe weer, wirrer ins Lääwe zerrickzekumme. Ehr deet alle Foindschaft vegässe un kennt net begreife, wäje woas for Klaanigkeire ehr eich es Lääwe gäjeseitig sou sauer gemoacht häbbd: Heit isses ze schbeed! Ehr hoabts hoalt net veschdanne, em Lääwe die richdig Seit abzegwinne.